

Годишна църна за всички в Цариград
7 сръбски петака, а за пощен
настъпва 8 петака, шест ми-
сесечно спомоществование на 10 лв.
Един брой 3 гр. Партия напръд
На всичко вече не свирим.

ГАЙДА.

Пари и писма ще са испро-
важдат до Г-на Д. Т. Бранка-
рова у Бал-Канада № 24 или
право до издателя П. Р. Славей
ков. Писма не освобождени от
поща, не съж прети.

САТИРИЧЕСКИ ВЪСТНИКЪ ЗА СВѢСТЯВАНІЕ НА БЪЛГАРІ-ТЪ.

Издава са на съчи 15 дена.

Научавам си че, дълго испращами по Австро-тъла Поща Въстници-тъ слуцило са никакво побъркване, та на илькои мъста наши-тъ спомоществователи непрели на връме и напълно листове-тъ. Погръшка-та не е у нас, но станало; за туй пий като зехми мърки за други пъти да нестава това, умолявами настоятели-тъ да ни извъстят, дъл е станало погръшка, и кои броеве не са прели за да им ги допълним,

Благодарим на тъзи от настоятели-тъ, които събраха спомоществованието и ги внесоха с' връме, а молим тъзи които не са можеле до нищ да ги събергат и да ги испроводят да са постагат колкото поскоро да ни послужат въз това и ште ни задължат пръмлого.

С прискорбие са научавали че лапски-тъ не-плати-Гайда Господиновци били оглушени сички, и нечуват като им толкоз свирхи за пари, да са обадят барим, защто нерачат да платят. Желайши от се сърце штото тъзи почетни и родолюбиви Господари да съ избавят колкото поскоро от това нещастие, да прочуят ако е възможно и с' четир-тъх си уши, сиръч и с' тълпясни-тъ и с' умствени-тъ та да са разбераат и да ни платят што ни съж дължаси.

ЦАРИГРАД 1864 Септемврий.

Нѣкото си умник такъв, като храни Боже нашият Съвѣтник, като му дошло величъ да са срѣнне с-докторъ си, гледалъ да са позатули от него да-но го не види той, но като неможил да избѣгне от тъзи срѣща и са искарабо да излѣзе прѣд него: "да прощаваш, отговорил той, не съм са скоро разб-лѣсалъ и ма е срам да са вѣстя на очите ти."

Ний са съмѣхми едно врѣме като си наумявахми тъзи къса прикасчица, както са посмѣявами понѣ-кога и със Съвѣтникъ за таквиз нѣкои негови схоластически истѣлкувания; но ето, за наказание белким на тъзи ни грѣхове, дойде ни до глава да са намѣрим и ний в-едно таквоз положение, дѣто нито от срѣщата с-нашиятъ читатели да избѣгнем можем, нито пак да са оправдайми инак, освѣн по манерът на речениният Господин като им каже: Че нѣ е май срам да излѣзем прѣд очите им, като нѣ-мами никакви новини, ама да прощават.

Повече от туй толкоз само може да кажем, че, както не сми останали до нищ да не им извѣстя-вами каквото ново са е слуцило колкото за въпросът, тъй и по нищ нѣма да ги лишим и от най малкитѣ свѣдѣния които ни са слуци да наберем по тъзи част. А между това додѣ да изникнат и да са родят нашенски, Български новини за туй нѣщо, кое-то интересува сичките наши съотечественици, пашитъ читателъ нека благоволят да са позальжат пак с-нѣкои Грѣцки новини за тъз работи.

В-прѣдидущият брой на Гайдата ний зехми от Грѣцкият вѣстник Армения новината за сполучването на грѣцката патриархия че издѣйствува уж да земе ирадиета от Ц. Правителство за расфърлянето на черковнитѣ дѣлгове върху христиенитѣ, които съ подчинели на Грѣцкият Цариградски Патриарх, нари-цаемый Вселенскій, и че според нейното прѣсмѣт-ване са падало на съко мѣжко от 15 год. на горѣ да плаща по 6 гроша. Тая повина я видѣхми ний още и в-Омния, другъ един Грѣцки в-Цариград вѣстник; но казуват ни че я нѣмало во Византис, която е официалната черковна газета. Това не е нѣкое важно забѣлѣжване, защото може на Византис и нарочно да е затрѣтено да го не обнародва за да не стрѣска Българитѣ от рано. Ний сми добре извѣстени, както и поменѣхми по прѣди че патриархията го иска това от Правителството и то трѣба да и го даде. Ще каже че то ще бѣди, и Българитѣ които днес слухтят само и чакат щото Гѣрманъ да са разберат сами за да ги оставят, или да влѣзат в правиът път, ще видят колко са празни тѣхнитѣ надежди, и че доклѣ съ тѣ с-тѣх наедно от тѣхнитѣ гроби нѣма никога да са отърат. По много ще фанат да ги глобят и по неправедно, че по малко нѣма да бѣди, и никога никоя правдина нѣма да видят от тѣх. Който не е дошел да познае какво нѣщо е Грѣк, а още и фанарлотин, той нищо не знае и много още ще пасе паткитѣ, и ще хеди за ум и за разум.

По прѣсна новина е слѣдната.

Тѣз дене в-Грѣцката патриархия ставали разми-шления да поискат от Правителството дозволение за да развалят Уставът който направиха, и да сви-кат изново народно (?) събрание за да направят нов устав, с-който да расфърлят върх народът още повече даждия за поддържане на патриархията и на учебнитѣ и Богоугоднитѣ народни (?) заведения.

Зашото прѣдишният устав като са наредил, имали прѣд очи доходитѣ от Влашкитѣ мънастири, сега тѣзи доходи като са прѣсѣкли, тѣхното лишене трѣба да са допълнѣ с-ново расфърлеване. И според смѣтката която правили тѣ, искали че трѣба сѣко мѣжко, (акто рѣкохми по горѣ, от 15 години на горѣ,) да плащатъ по 10 гр. сѣка година. Туй освѣн борчът башта. Ще приеме ли Ч. Правителство това ново прѣдложение на патриархиата, не знайши и не е нѣше да питами; но ний неможем да са вачудим на изобрѣтателност-та, както и на безочиявост-та на нашите едновѣрни братия, (брадва...) как можаха тѣй да измислят да го скроят, и как ги не е срам да го приемат и да го прѣложат, щото като сѫ глубили зяде и зяде, че да искат сега и за глубата заплата да им платим борчоветѣ, в-които ний никаква смѣса нѣмами. И пак ний да плащами за тѣхни ъ дѣца да са учат; да поддържами училищата в-които нито дѣцата ни са учат, нито языкът ни са прѣдава!!!! "Луд изядя, казва пословицата и два зелника, но кой е луд да му ги даде." Сашим ний Бѣлгаритѣ не сми и твърдѣ с-умѣт си я, и по два и по три зелника сми давали да изядат, та сми ги приучили, за туй сега вече и не нѣ питат, ами казват: "ще е попово, то е готово."

— Завчера на едно Казино един Едирнелия Грѣк, като прочелъ в-Армения че са рѣшило да са расфърля черковният дѣл на сички и на Бѣлгаритѣ(!) да го платят, добило му толкоз драго шгото похарчил една лира да черпи който дошел въ казино-то, и викали там сички: виват да живѣе Св. Синод и Смѣсеннаят Сѣвѣт че натѣпкаха на Бѣлгаритѣ самаритѣ. — Този Едирненски омажи-грѣк трѣба да има или по наследие, или за зестра зет нѣкой одължителен запис, отъ опѣзи които издаде Патриархиата за да прорости този дѣл, когато са помена найнапрѣд да направят владици-тѣ с-мѣсечна заплата. И драго на Гърци-тѣ като ша земат пари, но не е драго на Бѣлгаритѣ като ша дават!! Че не викат барим, проклетиѣ му гърци, да живѣят Бѣлгаритѣ, или барим и тѣх да по почерпват по нѣкога, ами тѣ сами пият, сами и наздраве напиват, а Бѣлгари-тѣ сал пари да дават.

— Съставило са е тайно едно ново-грѣцко дружество, в-Атина в-което зели участіе нѣколцина от тукашнитѣ гърци, и нѣкои от тѣзи които са прѣснати по Македония, за да дѣйствуват със сѣ-какви възможни срѣдства да вѣспрат развитието на народно-то съзнаніе между Македонскитѣ наши братия. Тѣ са не надѣят вече да гиувѣрят в-досегашнитѣ лъжи че сѫ гърци, но искат да ги вѣведѣт в-заблуждение колкото да ги отдѣлят от другите Бѣлгари. Тѣ искат сега исторически да имъ докажат че тѣ не сѫ гърци, но не сѫ и Бѣлгари, аи са една особенна народност които сѫ имали свойси особен язик. И това ще прѣмине. "На лъжата крака-та сѫ кѣй," казва пословицата. Додѣ

са живи Мѣкедонскитѣ Бѣлгари, и до дѣто имат за домашен язик този Бѣлгарският който говорят днес, и който не може да е други освѣн истъг който сѫ от крайният си край говорили, сичкитѣ грѣцки патардии ще бѣдат на халос, особено в-сегашното време.

— Сега в-Четвъртѣк са испроводиха за Марсилия на учение троица от нашите Бѣлгарчета: синът на Г-на Хр. Тѣчилеща Стоян; Георги Добрович, и Хр. М. Астарджиев от Карлово. Друго едно Калоферче на име Лазар Иовчов което свѣрши тука в-Бебешкото училище, испроводи са в Париж да слѣдува учението си поддържало от Калоферската община и от тукашнитѣ търговци из Калофер. Зафалями на Колоферци за таквиз едни пригодявания що правят и припоръчват ги за примѣр на другите общини.

ТЪРНОВО. — Въпросът тука като че заглъхна. Когато на сѣкадѣ около нас Бѣлгаретѣ са държат вротиву фанаритѣ и малко или много са мѣчат да отблъснат тѣхнитѣ по ушения за ново помежду ни вѣгнѣздаване, нашето блаженно Търново е на задрѣмване от тѣз страна. Нашите граждани са надѣйствуваха и сега си отпочиват. Махзарь-т, за който ви бѣх писал врѣди врѣме, тѣй си и замрѣзна. Никаква прикаска за Владиката, че го не щат или че го ищат. Поподуива са само че Махаленитѣ от Св. Спас думали да поканят владиката да им опопи един поп. Сал то бѣше иксик за пълната слава на Търновчанитѣ да направят барим и него та да стане текмил сичкото. Папаз кесатлѫж станилъ та ако не си опопят нов поп неможе, и ако не го опопи грѣк владика не е макбул. Ех пож че родолюбиви съотечественици имам бре! Да живѣе велико Търново за да са развеличи йоште по-вече че туй величие му е малко!

Тука са утвърди един проект за желѣзен путь от Търново до Разград, който путь ще са прави от Правителството и от народъ-т. Народъ-т ще даде амелето и дръве, а правителството — машинитѣ, кола-та и мостови-тѣ. Ще са започне идуща-та пролѣт.

Завчера в-недѣля (30 Август) Тукашното руско консулство празнува нѣкаквъ си празник, на който били калесани със билети млозина да пристъствуват на церемония-та в-черква-та Св. Богородица и вечерта пак на ширшество в-Дервентъ*). Половина-та Търново са покърти да върви, едни сѣ талиги, други на коние, други пѣши. Имало и отъ поленскитѣ села канени хора. Рѣховски нѣкои чорбаджии послушници на гъркоруският Духовник Мелетия били и тѣ там. Това движение на наши-тѣ граждани даде повод на согражданитѣ наши мюсюл-

* Дервент или долни устие са пада на сѣвер от Търново дѣт са нѣмѣрват и два мънастири един срѣщу други. Гамо и Руският в-Търново Консул има един лѣтен дворец.

мане да заключават, йоще и да говорят явно, че между нашите хора има доста поклонници на Съвер..

Пак ний надувами Гайдата колкото можем за да ги оправдаваме!! И наистина ний сми прави колкото за учителитѣ; неможем йоще да обвиним и сички тѣзи, които сѫ присъствували на това празненство, като приверженци на Съвер,— ний разбирали твърдѣ добрѣ че това е едно просто любопитство, свойствено на сѫкой прост народ Но и както е невинно любопитство на нѣкои празни хора само, то компрометираша цѣлото население пред очите на согражданите и на самото Правителство; за туй добрѣ би било да са повъздържаха от таквото любопитство нашите любопитници. Тѣ незнай каква отвѣтственост земат на себе си и какъв огнь събират на главите на хора които и несподѣлат биле тѣхното любопитство. Никой никому незабраня да са расхожда и да са нальвра на увеселения каквито му са вече драги, по таквото заявение е гибелно за общественитетѣ на работи и за сами нас. Печелим ли нѣщо отъ това дѣто угодяваме на чюждитѣ Агенти? И ползвуваме нѣщо сами тѣх пред които работѣствуваме? Санким като сѫ ходили сега тѣзи, които сѫ ходили, на угощение на кѫща-та на Руския Консул, да са по напият на празникът на Руския Император, голѣма заслуга ли сѫ направили? Славата на Россия ли увеличават? Не, своите нещаства увеличяват, като са заразяват без да са осъщат с-идеи диаметрално противоположни на интересите си. Човѣкъ може да обыча и да почита сичкото човѣчество без да прѣстъпва длѣностите си. Исключителните симпатии към този или към онзи народ, бил кой да бѫде, към Русци било или към Френци, към Инглизи, към Нѣмци или към Драндабурци никаква полза не ни приносят. Преди сичко трѣба да бѫдем ний симпатични към себе си, към интереси-тѣ на общото отечество; преданни на властта под която живѣйши; твърди в-вѣра-та в-която сми са родили и която сми от бащите си наследували, без да са лъжим от ласкателните обѣщанията на лукави-тѣ Гърци, на Католици или на Протестанти. Чюждитѣ внушения сѫ сѫкога за чюджа полза, в-тѣх нѣма за нас спасение.

Дано тѣзи наши искрени думи да са приемат искренно от нашите съотечественици.

ГАБРОВО.— Оплаквания голѣми са чуват от чордийти, и канят са даже до в-столица-та да идат да са плачат от тѣхните изедничества. Трима, четири души сѫ са сдумали и нагласили, та както щѣт тѣй обѣргат давните, и както ги обрътат винаги излѣзва че тѣзи, туй чорбѫ такамъ, имат право, а сиромаситѣ излѣзват онеправдани, и тѣй са лишават и от малкото стяжания на които сѫ до днес били ступани. Сѫкога чорбаджийти сѫ бивали по-тисници на сиромаш-та и изѣдици, но никога до тоз карар работите не сѫ идвали.

Учителитѣ ни още не сѫ ся прибрали от ваканциите, които продължихѫ тѣй че по нашите мѣ-

ста до толкоз дѣлги ваканции не изпасят, и скъсенето на които ний с-нетърпѣние чаками. И в-училищата ни незнам как уроците са твърдѣ високо покачиха, физики и метафизики са предават, а физикеритѣ и метафизикарите наши учени незнам да ли знаят още и Грамматика да склоняват и да разчленяват.

Като оставяме отвѣтствеността на тѣзи съобщения върху дописникът си, и като желайми с-него на едно колкото е възможно поскорото поправяне на забѣлѣжението-тѣ он него безредици, от своя страна това само забѣлѣжваме: че колкото за преданія в-училищата трѣба учителитѣ да сѫ слободни както за по добрѣ виждат тѣ тѣй да ги наредят. То са знае че при сичкото си доброжелание нашиятѣ приятели сѫ по невѣжи в-тѣзи работи и за туй най добрѣ е училищни-тѣ нареди да ги предоставят само на учителитѣ.

ТРѢВНА.— Нашите общественни работи за сега са представят малко като по добри, училищата ни на според състоянието на място то ни сѫ добрѣ нареџени, особено Взаимното и дѣвическото училище отиват твърдѣ добрѣ. Дано да бѫдат и ний и дѣцата честити щото да са одържате за нѣколко врѣме днешна-та нареда.

КАЗАНЛѢК.— Груйоглу го нѣма вече и спорѣдъ доношенията на неговите противници градът ни трѣбаше да са управи. И трѣгнал бѣше уж на управление, но незнам как са случи та са испрѣпѣна и сега пак та по ора по очи. Тука работите вървѣха надобрѣ нѣщо от 1. Юния та каки едват ли до 1. Септемврия. Види са че съгласието у нас е сладкопоен славей който само тримѣсца пѣ, или е благовонен трандафел който само тридни цвѣти. Вчера бѣше пишахме ний до вѣстниците да са фали с-мир, със-съгласие, с-желание за общото добро и с-успѣх; но ето още фалбитѣ ни на свѣт не сѫ са явили, а ний сми принудени да писнем, да плачим от распри и раздори, от несогласия и нестроения! Вашите прокобенія, в-22 брой на Гайдата от миналата година, иже постигнахѫ, училищата ни, страшно е да са необърнат пак на келии; колкото махли толкоз училища сми отворили и искали да ги поддържати! А никак не можем да са убѣдим и да склоним на найочевидното нѣщо че с-съвокупните сили на сичките махали, ний можахми да имами училище много по добро, и успѣхът на дѣцата ни щеше да бѫде вѣрен. Ама не тѣй; ний от сичко туй предпочтими задоволството на нашиятѣ дребни честолюбия, общата полза я имами за нищо пред частните си каприции. Други пѣтъ че ви расправя подробно за днешното състояние на работите въ градът ни; но дано бѣдем честити да прѣминеше тѣзи бура която сега заплашва да докара ново разорение на общественото съгласие и на място неприятни новини да ви съобщат нѣщо по-добро.

ЕДНО МѢСТО.— На 60 години чолѣк станах

тавиз чудесата не бѣх видял. Туй от как сѫ излѣзли младите ученни, съка година и на съко място гледам испитания испитания и се испитания а пак изучения невичдам. Много испитания чайстини бѣх виждал и чувал аз, ама таквъз испитание, каквото го направи тута нашето даскалчи, нито съм чул, нито съм ба видѣл. Ако гледаш Салтанат, прѣвъзнасяния, чупене на орѣ надолу и по 5-6 слова на ден, ще помислиш че си в-нѣкой Европейски Университет, а пак ако объриеш внимание на успѣхитѣ на учениците и на отговоритѣ им че речеш че сѫ са прѣдавали в-високата Академия на Стърмино-Усои. То Френски ли ищеш, турски ли, гръцки ли, каквите язици искаш, се по за 1/4 от цвапеща ще намѣриш. „Слѣпа баба не види, който види да бѣга.

На наши-тѣ родолюбци тута излѣзват им памукът на пазар, показва са че родолюбието им било отъ кора! Найродолюбивиът що го имахме, като подириха от него нѣкои си общи пари, к аза си правото ИЗЯДОХ ГИ и работата са управи От таквъз родолюбци Господ сяка община да избави.

ВАРНА. — Миниалиът четвъртък (27 Август) Негово Височество Министът на Просвѣщението Етем паша, придружен от Каймакам-бая, от сичките тукашни Агалари и други по първи лица от градът ни, дойде на каляска в-училището; разглѣда сично с-внимание, попита учителят за числата на учениците, за врѣмето от кога сѫ започенжли да учат и за програмата на уроците. Сетиъ испита един от учениците на География, другого един на Аритметика и третиът на Френски. И на тримата отговори бѣха удовлетворителни. Н-во В-во по-захвали на приложението на учениците, а когато сѣда, учениците испѣха една пѣсен за дългоденствието на Н. В. СУЛТАНА; подир туй един от учениците, И. П. Славейков, от страна на сичките ученици сказа по Френски едно Слово в-знак на признательность към Н-во Височество за голѣмото му към тѣх благоволение. Н-во В-во остана крайно задоволен и изрази своята благодарност към учениците, учителят и Гражданите, и най посль си тръгна съпровождан от синца ни до улицата. Гражданите останаха посль в-училището и са разговаряха както за потрѣбните на училището тѣй и за нуждата която има Българското тута население за една черква. Нашите съграждане недогърчени-татари Гагаузи от Гръцко-Християнско братолюбие държат черквитѣ си пусти и затворени но не дават да са чете в-тѣх по Български. Но и на това леснина-та ще са намѣри.

БРАЦА. — Нашият град тѣз дение бѣше свидѣтел на едно комай невичдано досега в-него тържество. Негозо Прѣосвѣщенство прѣди Врачанския а сега Софийски Г. Доротей, на 9 Августа посѣти градът тѣ ни. Като са научиха за идванието му нашите граждани, макар че бѣше понедѣлник, работен ден, но мога да кажа че ако не сичкий град, а

то тритѣ части комай от жителите излѣзоха да го посрѣщнат, едни на коне, други пѣши, други със талиги. Учениците от училищата с-гитки и свѣтии в-рѣцѣтѣ, весели пѣсни пѣяще, вървѣхъ напрѣд; жени и дѣца на край градът бѣхъ наизлѣзли и сички тичаха да видят въжделѣният свой пастир. Таквъз едно посрѣщане и приемане докачи сърдцето на Н-во Прѣосвѣто тѣй що от умиление той плачеши в-коляската си обиколен от мложество народ. Н-во Прѣосвѣто слѣде въ домъта на Василия Кръстеняковъ един от най жестоките му нѣкога противници а сега найискрен приятел. Портатѣ стояха отворени и дворът са неиспразняше за цѣл ден и цѣла нощ от посѣтители Българи и турци, които идяха да изявят почтението си към Н-во Прѣосвѣто. Негово Прѣосвѣщенство слѣдъ като ни даде потрѣбните за това врѣме назидателни съвѣти замѣна от тута за Мънастирът си Пророкъ Илия, дѣто има наимѣнение да постои и да са срѣщне с-Негово Бого любие Ловченският Епископ.

Страшно наистина и това, и едно явно доказателство на непостоянството на человѣческият мнѣния. До прѣди 3 години Врачанитѣ, ако не сички, но повечето бѣха ожесточени гонители на Н. Пр. Доротеа, и малко тич не бѣ по Търново, по Цариград, по Видин да са плачат от него, като от най голѣм притѣснител и злоупотрѣбител, а днес плачат за него, посрѣщат го и вѣзглазяват го като най голѣм благодѣтел на градът им. На какво да отдаде това чеълѣк не знае, на прѣвратността на мислитѣ на Врачанитѣ ли, на промѣненето на чувствата на Н-во Прѣосвѣщенство ли, или просто на онова заблѣжване, което казва: че чеълѣк когато има едно нѣщо не му познава цѣната и когато го изгуби тогази са осѣща.

БЕРКОВИЦА. — Когато бил в-София Митрополит Йоаким, старецът на прѣждебившият патриарх Йоакима, в-доходдането му на Берковица като са извѣстил че в-селото Церовене съществували мюло и различни старовременни рѣкописни книги, и нѣкои стари Български икони, без да идат на това село, един час растояние далеч от него като бил, пратил извѣстие на селенитѣ, сички тѣзи книги и икони, като нечестиви и непотрѣбни да ги не заварят в-селото, но да ги извежат половин час вѣн от селото и тамо да ги изгорят или да ги закопают. И тѣ селенитѣ ги натоварили на един кола наедно с-иконитѣ и ги изпесли та ги закопали вѣн от селото. Слѣд това той им гетердисал нови икони с-гръцки надписи а книги и до днес нѣмат. Това е било на 1823 год. И от тия които извезли книгите с-колата и ги закопали има още нѣкои живи.

Това като научи Н-во Прѣосвѣщенство Г-н Доротей сега като дойде в-градът ни, проводи Г-на Дионисия игумент от Лопошкий Мънастир та раскопаха показанното от селенитѣ място, но намѣриха само дѣските на иконитѣ и мукавитѣ на книгите а книгите съвершенно изгнили. При раскопа-

ванието присъствуваше и агаларинът Халил ага.

Во онова връме, нѣкой си свещенник с-опасност на животът си скрил от реченинътъ книги само три, и тѣ съ днес на лице: едно Евангелие от врѣмето на Теофилакта архиепископа Българскаго(?) което има и прѣдисловие; един полуустав и един Служебник от 7060 лѣто от създание мира. За тѣзи книги с-второ ний ще ви пишем по подробно.

Благодарим на нашият дописник за това интерес о съобщение и го молим колкото по скоро да ни испрати обѣщанното, а в-същото връме да придири и за други таквик древности.

— Молим также нѣкои любители на таквизи древности во Враца, да ни извѣстят, ако знаят, какво станаха рѣкописнитѣ 12 минеи от мънастиръ Св. Троица, кои по ний бѣхми видѣли в-Хилиндарският метох на Враца, да ни съобщат также и надписът на онай пещера дѣто лежат нѣкои кости, който надпис зафаща тѣй: "Иже съ Йоанатанъмъ . . . и който ний имахми, но в-гонението що пострадахми от Врачанска Агапия изгубихши с-млого други важни и любопитни древности. Да испитат още в-село Дѣвенци що има прибрано от Дѣвенският мънастир. Когато пътувахме по тѣзи страни на 1848 ний видѣхми у селският свещенник една дървена чаша за причастие с-нѣколко прости покровци на един от които имаше написано Гавриил Трънокски. Таквизи древности от ден на ден изчезнуват и за туй трѣба да прѣварим до колкото сми сварили да ги съберем.

(ОХРИДСКО) Село ВЕДРИНО.— *) Не помня сънувах ли или на явѣ видѣх чеса намѣрвам при дѣнерѣт на планината Ведрино на равнина-та при Джеладин — Беювите къщикове и съдах съдѣжал на лядина-та (поляна) и имах напрѣдъ си разгърнати книжицитѣ, дѣто пише нѣщо за черковнава наша История, не четях а размислях на това което бѣх по напрѣд прочел. Ето застана при мене честен един и благообразен старец.

Що мыслиш така сине? бѣше първата рѣч що ми подума достоуважаемий той старец.

Мысля, рѣкох, честный Старче, върху Българска-та наша История, що казува че Славният наш град Охрид е бил столица на Българският Патриархат и

Българи Патриарси са живѣли и управлявали черквата Христова десетина столѣтия, а как сега Патриарси Българи не, аин нити Владици Българи нѣмами. Желал бих, честний старче, да знаѣш, по подробно какъ е станало това та сми изгубили ний тѣзи наша черковна независимост и как става днес че ние неможем да добием нак това. Наставите мя, Старче честный, ако знаете нѣщо за това.

Старецът въздъхнѫ издѣлбоко и ма попыта пак: Българин ли си сыне?

Може ли да имаш сумиѣние за това, като сичка тѣзи околност що са зове Македония е от искони населена с-народност която носи това име и говори този язък: Български?

— Така ет Сине, но от како сѫт за идвали овѣдѣ гърци владици и са въвели гръцкият язик во църквите и училищата млого перазбрани Българи сѫт оставили сладко си и славно бащино народно име и зоват се Гърци-ромей уште и Елини, за велик срам на своето велико и славно отечество.

Да не даде Бог старче да съм аз от овия що застават своето произхождение и се отказват и отричат от свой род за да угодат на заклетнитѣ неприятели на нашнът народ. Но молим те, кажи ми, ако знаеш, как са е постановила нашата черковна самостоятелност и послѣ како е станало та сми я изгубили ние и сми дошли до това унижение днес, що ни владика Българин не можем да имами.

— Ке се продължи много разговорът ни, чедо, ако би да ти искажем подробно све що за ово знам. Но понеже си Българин и си любопитен ще тикажем на кратко само, колкото служи за введение на разговорът който ще имами.

Нашата Черковна Самостоятелность по тия страни е основана уште от врѣмѧто на нашият велик съотечественник и единородец Иустиниана, който като стана Император Римский во Византия, не са отрече от родът си и от отечеството си, както що чинат сега мъзозина такива не разумни Българи, но почете мястото во което са бѣ родил, и го възвиси по духовна степен на равно съ столицата си Новий Рим или Цариград, като основа и утвърди в-него самостоятелно Черковно правление, независимо от Цариградският Патриархат. Това велико и славно дѣло на нашият велики и славен съгражданин, е което възроди духовнът наш живот и оздрави съществованietо на нашата народност. Уще прѣди поевението на Славенската писменност, той прѣдвидѣ това и прѣдготви нейната будущност. Център на Славенското население в-Македония, първа Иустиниана или Охрид, стана център и на духовното Негово образование, зародиши първа люлка на народната наша писменност.

Щом са появи Българската Книжнина, и тя намѣри вече готови дѣлатели в-въспитаницитѣ на тая черква, и прѣдназначенietо Иустинианово постигна цѣлата си. Българитѣ вече имаха черква самостоятелна за да дѣйствуваат за свое-то развитие независимо

*) Селото Ведрино или Петрино лежи на вѣсточна страна от планината Ведерлана, а малко нѣщо на десно към исток на друга една близка планина именуема Литница, (защото е млого добро за живѣяне лѣтѣ, понеже е украсена с-млого бистри и студени извори, още с-широки рамни лядини) лежи селото, в-което се родил Великият Византийски Император Управда или Иустиниан, това село уще и сега се именува Исток по името на Иустиниановът татко. Тука близу до Прѣспското езеро има и друго село, що се називат Царев дѣвър; а по на тамо има друго, по име Герман, отечеството на пропутът Иустиниановъ вѣвода Велизария. Прѣко горѣреченин-ве двѣ планини на запад е съзидан град Охрид отгорѣ на двѣ могили, от три страни обиколен от водите на езерото, а от 4-та с-поле широко, пакитено с-ниви, лозя и прѣкрасни градини прохладени с-млого бистри и студени води които истичат от близните планини, които нѣкога сѫт наподвали и градът изобилно, а и сега малко нѣщо.

от цареградската неприязненна тъм черква. Св. Климент е първи Българин и Български Архиепископ на тъзи черква.

(Слѣдва).

ФЕНЕР.—Прѣдната недѣля подир черква стана обрядът за поченването на уроците въ-тукашното Българско училище. Въ-присъствието на иѣко от по първите тук наши съотечественици, и на мнозина от народът, свещениците светиха вода, и управителъ на училището Г. Григорий Хилендарски сказа едно слово сгодно за въ-та тъв случаѣ, посль са прочетоха новите устави на училището, програмата на уроците и каталогът на учениците и наї подир свършиха съ-молебствие за дѣлгоденствието на Н. Н. В. Султанът.

ПАНИГЮРСКАТА РАБОТА.

От иѣкое врѣме насам разни дописки са появиха въ-Съвѣтникът противъ злоупотрѣблението на Панагюрскитѣ чорбаджии, между които и една дописка за оправдание-то им. И до нашта смиренна Гайда дойдоха иѣкои оплаквания врѣх Панагюрскитѣ чорбаджии, но ний прѣдоставихи тѣзи чорбаджийски расправи на нашият чорбаджийски вѣстник. — Съвѣтникът и не приехми да са занимавами съ-посебни каприции на два чорбаджийски тарафа. Нашата Гайда, която е повече орган на сиромашта не виждаше добро за нея въ-побѣдата нито на едната нито на друга-та партия. Вече е казано и доказано че чорбаджийтѣ не само въ-Панагюрище, ами и на сѣко едно горище, селище, и градище, йошче ако щете и на сѣко едно брашище, ханище и Бал-кѫпанище се туй сѫ тѣ: улита им колесникът на иѣзд. Дѣто да бѫде един чорбаджия, иѣму първата му работа е да подѣде сиромаситѣ, то му е нему занаят (1). Но има и друго, което йошче сички незнам да ли сѫ го разбрали, но което наї от опит сми узнали и сми са твърдѣ добреувѣрили въ него, че тѣзи които зафащат найнарѣд да викат врѣх чорбаджийтѣ, не викат отъ съжалѣніе към сиромаш-та, но защото или дѣл не им са дали от иѣкоя кѫрантия, или защото сами не сѫ можли да са домогнат до чорбаджийското кълбо. Ний сми видѣли и, тѣй като сънци те по пладиѣ, знайми та-квиз доста домогатели на чорбаджийството, които зафащаха своето попдище отъ да плачат за сиромаш-та и да викат врѣх чорбаджийтѣ, но отъ как са докопаха и тѣ до чорбаджилъкът, искараха пътището си до по дѣлбоко запъпроване и закопававане на сиромашта.

Простиът народ е доказал твърдѣ философски и своеото мнѣніе за тѣзи работи въ прикаската за оногози осъденният, когото за наказание намазали го били съ-мед и го вързали о едно дърво да стои на

сънци безъ да може да са брани; и когото, като нападнали рой сѣкакви настѣкоми та го измъчвали, пѣтникъ иѣкой си го съжалил, като го видѣл на това състояние, и дошел да распѣди настѣкомите да го не ъдѣт, а варзаният го попитал: Можеш ли да ма отбраниш тѣй щото да не дойдат вече на мене никакви настѣкоми? Не можж, рекъл, състрателният пѣтник, но колкото за малко да та отърва отъ мѣкитѣ на тѣзи които сѫ та нападнали. Кога е тѣй, рекъл осъденният, остави не дѣй ги за-кача, ти по голѣмо зло ще ми направиш; ще раздигнеш само тѣзи колкото да ги раздразнеш да ма зажилят изново, или ще распѣдеш тѣзи които сѫ вече сити, и ще ма нападнат други нови по гладни и толкоз по злѣ за мене.

За туй ний въ-тѣзи борби на Панагюрскитѣ партии не рагихи да заемим органът си ни на една защото не прѣдвиждахи нишо добро за сиромашта, (за доказателство на думитѣ ни нека забѣлѣжат Панагюрци това, и кога дойде врѣме нека по-менят на Гайдата пѣсента.) Но сега гледами работата става друга. Отъ чорбаджийска борба та става даскалска, и ний вече неможем да останем нейтрални; защото, както рѣкохъ, нашият орган е орган на сиромаш-та, между която са броят и учителитѣ, според явното им състояние и според по-говорката: "аѫтѣ о! Лоѹшато! бѣлѣ птѡхо!.."

Допискитѣ на Съвѣтникът като говоряха за и-зедничеството на Панагюрскитѣ чорбаджии подмѣтаха иѣщо и за Чолакова, което ни са виждаше странно наистина, защо да мѣсят и него въ-чорбаджийската попара по неможихи да му уловим краѣт и мѣлчахи. Сега, като излѣзе на свѣт дописката отъ Татар-Пазарджик, работата са разбра каква е, и ний вече можем свободно да направимъ свойте забѣлѣжвания на това отгорѣ, и да изобличим злобният този дописник които по своеокристна цѣл са зема да клевети другитѣ. Не приемами на себе си да защищавами В. Чолакова, а още като сми, както знаят мнозина, онеправдани и обидени отъ него; но ако и да го мразим ний за поведението му частно към нас, мила ний е правдата и истината, според която трѣба да го почитами за достоинството му и за услугите му към народът. Частнитѣ обиди трѣба да мѣлчат прѣд обществениният интерес.

Дописникът казва че Г-на Чолакова го приели Панагюрскитѣ чорбаджии за да ги запазва чрѣз вѣстниците ако пише иѣкой иѣщо лошо за тѣх. И пак че той сторил да извадят досегашният почетен и достоен за уважение учител, Найдена попъ Стоянова, и да остане на мястото му той. Обвинение съвѣсъмъ безъосновно, което компрометира повече обвинителът отъ колкото обвиняемът; защото, ако бѣше само за запазването на чорбаджитѣ прѣз вѣстниците то можеше и Г-н Найден Попов да го направи. Да са изваждат учители и са замѣстяват съ-други, то не става само въ-Панагюрище но и

(1) Виж подолу въ-прикаекът НАВОЖНИИ РАЗБОЙНИК.

на съкаждъ. С-интриги изваден учител разумѣвами
ний, когато са извади един по достоин учител и
да са замѣни с-един по ничтожен, както обикновено
става на много мѣста по България, а тук
най гледами че става противното на това, сирѣч
изважда са един по дolen учител и са настява
един по достоен. Това интрига ли е? Г-н И. по-
пов сяками не ще ни са сърди на това като го
казвами; истин и той е добър и способен учител,
но при Чолакова той е много долу. а от това из-
лѣва че не само е осудително, но още е и пох-
вално нѣщо да чуйми че едно мѣсто са старае за
възвише ието на учебнитѣ си заведения.

Но дописникът прѣставя Чолакова като Руски
агентин, заплашва Панагюрскѣ чорбаджии за си-
новетѣ им и призовава най послѣ вниманието на Ц.
Правителство да земе мѣрки за истреблението на
тѣзи агенти които му сѫ съкога неприятели.

И ний непомалко от Г-на дописника желаем ис-
треблението на рускитѣ измежду нас агенти, иса-
ми са стараем и другитѣ призовавами да радят за
отмахването на тѣзи зараза испомежду ни. Но не
тѣй по щението на таквиз нѣкои чудни и дивни
даскалетинки, които като са покажат неспособни
за важното учителско звание, та искат с-клевети
да отблъснат по достойнитѣ, и да си останат тѣ
вѣчно на учителския пост.

Ний не познавами Г-на Чолакова за Руски а-
гентин, и затова не земами на своитѣ данни да го о-
правдайми и от думитѣ на бессовѣтнитъ му обвини-
тел. Той казва че В. Чолаков е Руски агентин, и
има Московски намѣрения, а в-сѫщото врѣме каз-
ва че изгубил благоволението на Московското
Правителство и тѣй са лишавал даже от дневната
си прѣхрана.

Ако е истина че Чолаков е Руски агентин то за
несполуката само на прѣселението не можеше да
изгуби благоволението на Московското Правителст-
во и да са лиши от прѣхраната си; защото това
не видѣхми да стане с-другитѣ Руски агенти които
бѣха на тѣз работа отгорѣ. Тѣ сички не сполучи-
ха, но не само не са наказаха с-неблаговоление,
но са и наградиха с-чинове и ордени. Чолаков е
развѣ исключение.

И наистина той е исключение, но затова защото
и служението му бѣше исклучително. Ний знайми
колико викаха Рускитѣ агенти против него тогаз,
и защо викаха; но Негова милост, Г-н дописник,
може да не знае че неполучието на нѣкои от Рус-
китѣ агенти в-прѣселението зависи от части и от
поведението на Чолакова. Когато Чолаков, вѣрен
на отечеството си противодействуващ на Руските
планове, и за интересът на общото отечество
жъртуващ своите частни интереси, тогази тѣхна
милост, туй почетенитѣ и уважаемитѣ даскалечица
и дописниченца вираха крака на горѣ и си пушаха
цигаркитѣ спокойно без да имат хабер от нищо;
а сега защото ги изваждат да не сѫ учители, тѣ

станаха сичкить родолюбци и вѣрни на Правител-
ството, а тѣзи които ис ренно дѣйствуваха за до-
брото на общото отечество, стават сега Руски а-
генти; защото прѣчат на таквиз даскалечици да зе-
мат пари бадехава.

Ний ще помолим нашите събратия Вѣстничари да
бѫдат внимателни пред таквиз един злобни съоб-
щения, които не стават освѣти за своекристна цѣл
и служат за повреда на общото добро; та и на
самитѣ журнали, в-които са помѣстят таквизи кле-
ветнически обвинения, не правят почет.

ВѢСТНИКАРСКИ РАСПРАВИ

На Съвѣтникът витлото зе пак да са разсуква.

В-обсѫжданието което прави на Българските вѣ-
стници в-двата послѣдни броеве на листът си той
са коснува и до нас, имено до нас а не до вѣс-
тникът ни защото като комай нищо не казва за съ-
държанието на вѣстникъти, той сичко казва за
нѣравственитѣ ни качества. В-прѣдният си брой
той ни нарече злобен, мстителен, каприциозен и
най послѣ интересант, и при обѣщащето си да
развие мислитѣ си повече в-слѣдующият брой той
като нищо пак за вѣстникът ни непоменява, зани-
мава са исклучително с-личност-та ни и едва ли
не с-иститѣ думи ни описува пак.

Своеволіе, страсти, пак злоба, гнѣв, зовист,
самолюбие, и пак страсти, клевети, хули, пороци,
подкупност, неправдично вѣспитание, и неприличие
сѫ развитието което прави на мислитѣ си Съвѣтни-
цът Редактор като иска по добрѣ до ни характер-
изува. Колко е богат неговът рѣчник с-пристойни
думи! Как добрѣ умѣе той да развива мислитѣ си
в-склеветание! Ни една умразна дума не можла да,
му са укрие да я пленамѣре и да я некаже на огър-
лица-та която поискал да ни прикачи!

Почитаеми читатели, сѣберѣте, ако имате врѣме
и воля, тѣзи сички думи, изрѣчени против нас въ
послѣдният брой на Съвѣтникът, приложѣте на тѣх
и тѣзи които е отпонапрѣд, още от как са е по-
явил на журналното поприще, изрѣкъл за нас. Ту-
рѣте и злобен, мстителен, каприциозен, ИНТЕРЕ-
САНТ, развратител, изезутин, католик, протест-
тантин, православен, и други толкоз които сега
не ни идят на ум; въобразете си сега от сичко туй
смешение какво чудовище излѣзва. Ето това сми-
ний Редакторът на Гайдата, по иницието на Съвѣ-
тниковът Редактор.

Циганитѣ едно врѣме като искали да вѣздигнат
характеринът си, малко им са видѣло да му кажат,
ефендим или друго едно таквоз почетно название,
ами го нарѣкли дъор беш аллѣх, Редакторът на
Съвѣтникът днес като иска да унизи редакторът на
Гайдата, малко му са видѣло да му каже едно у-
низително название, и да му припише един порок,

по гледал да го натовири със сичкитѣ.

И безпорочният той хвали са че стои по горът от нас, и че нък призира за пороците ни. Нашето въспитание не ни дава да знайме тъзи условия и приличия – что да ся фали челък сам и да прѣзира другите. Не, ний непрѣзирали почтенният редактор на Съвѣтникът за неговите пороци. Най го почитами за изящните му добродѣтели; Но не иу зависдами ни най малко за това дѣто стои погорѣ от нас на високо, като знайми че колкото по високо са качи маймуната, и колкото погорѣ стои, толкоз повече личи срамотата и'

(подробен отговор слѣди до недѣля).

ПРИКАСЧИЦИ.

ПРЪЧ И ВЛЪК — Един пръч веднѣж дошел да пие вода на рѣка-та, и, като са навел да пие, огледал са и видѣл брадата си въ вода-та. Мала па брада имам! рѣкъл той, съ тъз брада аз ставам един Гърцки владика. Туй като си бъряд той, Влъкът който го прѣслѣдавал, издѣбнал го из-отзад и го дръпнал за кракът та го търтил на земята. Пърчът извржал и, шо' щеш от мене, рекъл, аз ща стана Владика! Ако та оставя, отговорил влъкът, стани и Патрика.

КУЧЕ-ТО И СИН МУ — Куче-то веднѣж пѣла пошт не прѣмъкнало от да лае; а на сутрин-та син му го попитал: "Тате, тъз пошт ти што имаше че, штото си бѣ пошт-та, се' ля и не мълчи? Куче-то му отговорило: плашихъ влъкъ-т, синко, да бѣга „А син му го попитал пак; ами защо и ти са устѣпваше се' назад и трепереше? — „Заштото и мене ма бѣше страх от него, рекло кучето.

ЛУКАВА-ТА БАБИЧКА — Двама братя имало, който живѣвали на едно. Еднажди по голѣмът излѣзвя да иде на нѣкадѣ пѣшто за работа; но като минувал прѣз чаршията, срѣща го една бабичка, която са обадила и му повикала: Кѫдѣ отхаждаш синче? Заштъ ма остави тъй да ходя като не мила не драга; што ма непригедавши и не ми приговараш сега на старини, като съз толкоз теглила със тебѣ на младо ерѣме? „Янлаж си, рекъл момъкът, бабо, ти си са припознала, мене майка ми умрѣ и азъ нѣмамъ майка.,, Бабичката тоз час фана да вика: „Я виждеши хора какво неблагодарно чедо! гледай как са отрича от мене, като съз го родила, кърмила, хранила и до таз пора отглеждала! И тъй приближава до него, улавя са ужаката му и го потеглява към Мехкеме-то Момъкът отин-напрѣд са противъ и неречеше да отиде, но принуден от заптиетата яви са прѣд Кадия, и Кадия според прикаските на бабичка-тасожда го да я прибере и да я приговаря като майка што му бил; защото инак ще го накаже.

По лукавиът бабишкел, като са боеше да не би момъкът да я остави нѣйде и да побѣгне, рекла на кадият: „Ефендим, поради немилосердието което показа син ми към мене, моите са да го задължим да ма земе на грѣб и да ма занесе у дома. Кадият зановѣда на момъкът, който са и припнули да я земе на грѣб п търъгла да си иде съ нея у дома си. На пътът го срѣща брат му, и го запитал: «Кѫдѣ заносиши тъзи бабичка? Майка ми е, рокъл момъкът, и занася я у дома.» — „Че дѣ имами ний майка, когато майка ни има толкоз години как е умрѣла?,, Казал брат му. „Иди да го речеш на Кадия, нѣлът го казва на мене.,, рекъл по голѣмът брат.

НАБОЖНИЙТ РАЗБОЙНИК — Нѣкой си разбойници бастисали веднѣж един керван, и уловили търговци-тѣ та ги завели прѣд главатаринъ-т си. Между обрани-тѣ имало и един имамин, който като видѣл че глааватаринът на разбойници-тѣ често – често са кланя и са моли, подир откланяне-то му ида при него и му казва: „Чонким та виждам че си един благочестивъ и набожен че-лък, дойдох да ти са помоля да заповѣдаш да ми дадат дрѣхы-тѣ ми назадъ и да ма пусниш да си ида, защото и аз съз един имамин, служител Вишнаго.,, Главатаринъ-т на разбойници-тѣ го изгледал и го попитал: „че от дѣ ма позна че съз благочестив и набожен?,, Защото та видѣх, рѣкъл Имаминъ, че са често кланя и молиш.,, „Ахмакштино! отвѣрнал Главатаринъ на разбойници-тѣ, да са кланя и да са моли то е моя должностъ, а да обираам хората то ми е зает. Там да пълзнес и от разбойник да

не чакаш никога да видиш нѣкоя добриня, ами да са благодариши и на туй ако та оставят жив.,, — (Такваз пасмина сѫ и на-шенският чорбаджии!)

НАРОДНИ САТИРИ.

Либе-ле гол фудулино,
От дѣ зе гащи та доде'?
— Зел дѣ зел, либе, не питай;
Нали съм дошел гледай ма. —
Либе-ле гол фудулино,
От дѣ зе калпак самурен;
От дѣ зе калпак та доде'?
— Зел дѣ зел, либе, не питай
Нали съм дошел гледай ма
Право ми каки нелъжи,
Щеш ли ма или нещеш ли?—
Нали си дошел иди си.
Гащи и калпак купи си,
Тогаз ма п тай да кажа
Щѣ ли та и не щѫ ли та. . . .

РАСПИСКИ.

— Г-не М. в-Руссе, умолявате са да приемите и за напрѣд настоятелството за раздаванието на Гайдата въ градът ви, и ако имате нѣщо пагуба от оназъ година да си я прѣспемите от новитѣ спомоществования; защото ний необичами да са отщети нѣкой за нас ни в-една аспра, Аколи и подир това неможите да приемете настоятелството, то прѣдайте листоветѣ от Гайдата на учителя Г. Коста Арнаудов или на Г-на Симеона Златов, който въс-преме от тѣх. Малката тая услуга, любезный Прѣятели, не е само на мене, и тя са относи на народа.

— Г-не Г. Зафиров в-Букурещ. Молим ви да съмъ-дуете и за напрѣд да сте настоятел на гайдата за в-градът ви; но ако дип работитѣ ви недопроща-ват то прѣдоставѣте това на г. Е. Станкович, ко-гото умолявами и са надѣем да приеме този труд.

Прилага са на броветѣ за в-вашият град още един брой от гайдата дар от издателът за Българ-четата от Медицинското училище в-градът ви.

— Г-н Петър. П. Кара-Петров родом Панагю-рец и управител на Народната печатница на Фенер при Българската Народна Черкова, подарява едно тѣло от Гайдата на Панагюрското училище. Ний като честитим подарокът на Панагюрските ученици, молим от наша стърна почтенното настоятелство на Гайдата в Пловдив да испраща листът за речено-то място който ще са праща чрѣз Пловдив.

Цариград въ Печатницѣ-тѣ на А. Минасова
у Вѣзир-Хан.